Anul al 56-lea
14 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939
Nr. 249 Luni 11 Septembrie 1939
14 Pagini P

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Avuțiile publice

S'a lucrat și se lucrează la identificarea și la evaluarea tuturor avuțiilor României.

O lucrare de proporții foarte mari, cuprinzând două părți cu totul deosebite, dar de o potrivă de importante și necesare.

Importante prin însăși natura lor. Când indivizii și persoanele morale sunt presupuși că își cunosc bunurile și că își dau seama de valoarea lor, nu este admisibil ca o țară să nu știe ceeace îi aparține și cât prețuește activul său imens.

Necesare prin prilejuirea punerii sau repunerii în stăpânire și în posesie a statului asupra bunurilor uzurpate sau exploatate de alții, mai de mult sau de mai curând, datorită deficitului de agerime sau de bună credință în diferite ramuri ale gospodăriei publice.

Rare ori o lucrare a cerut atâtea cercetări, documentări, aprofundări, restabiliri, lămuriri de controverse, înlăturări de erori, paralizări de mistificări.

La câmp, la munte, la mare, în orașe, în sate, în meleaguri nelocuite, a trebuit să se facă investigațiuni nenumărate, spre a se putea înregistra tot ce este sau urmează să formeze, în sensul cel mai larg, acel „inventar complet al tuturor imobilelor aparținând comunelor, ținuturilor și statului", după formula ministrului acestui departament nou.

Va urma a doua parte, evaluarea activului țării noastre.

Ea implică sforțări mai puține, dar mai grele.

Dacă proprietatea este ceva absolut, valoarea sa este ceva relativ. Și nici odată această relativitate n'a prezentat diagrame mai variabile și mai greu de prevăzut, din cauza nestabilizărilor economice universale.

Intreprinsă pentru întâia oară la noi, având un sprijin parțial în cărțile funduare din Ardeal și Bucovina, lipsită însă de acel cadastru preconizat de multă vreme în mod periodic și nerealizat niciodată, inventarierea avuțiilor publice constitue desigur o operă vastă și cu atât mai folositoare cu cât aliajul de preciziune și aproximație va cuprinde într'o mai mare măsură primul element.

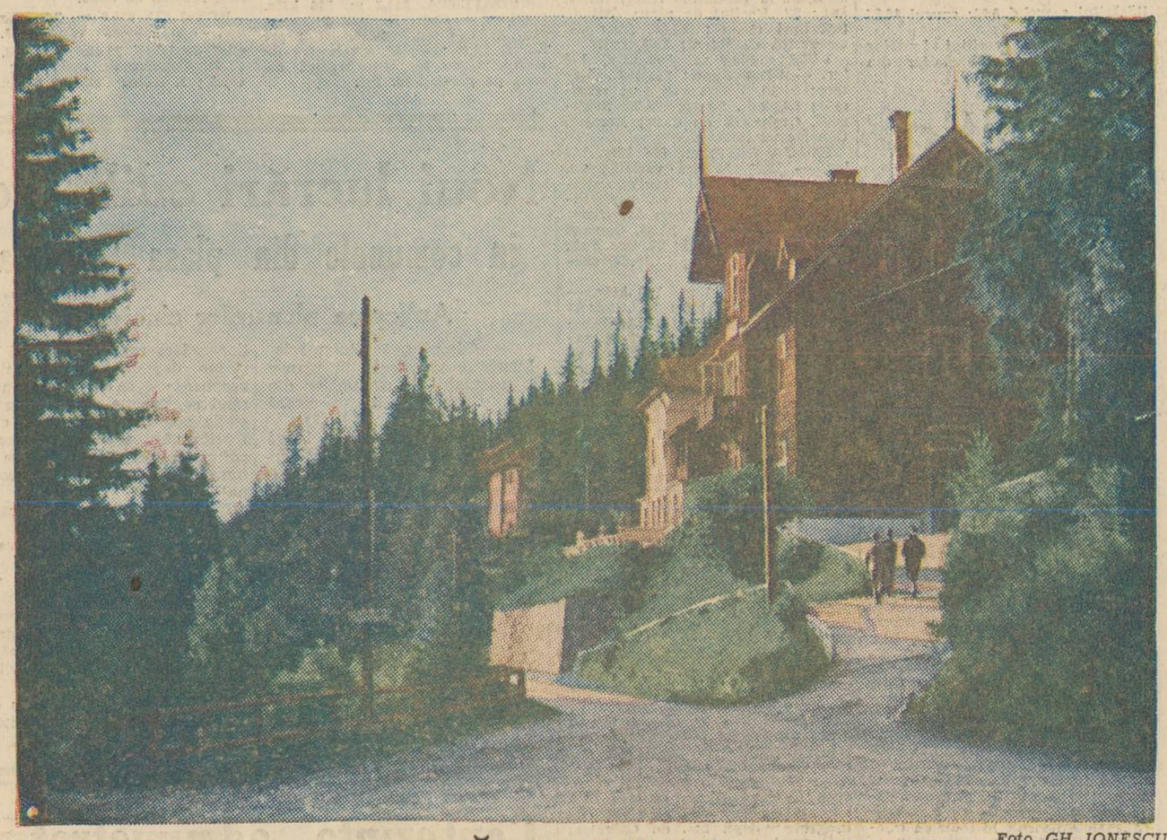

Foto. GH. IONESCU

PĂLTINIȘ (SIBIU)

Invățătorimea română

de N. BATZARIA

Invățătorimea română, grupată în puternica instituție „Asociația generală a învățătorilor din România", își ține în zilele de 9 și 10 corent congresul ei anual.

Mai înainte de a lua în cercetare chestiunile, care vor face obiect de desbateri, socotim că este necesar și folositor să relevăm că și cu prilejul acestei manifestații dascălimea noastră își va afirma sentimentele naționaliste, care îi călăuzesc și inspiră activitatea. Este un corp, care n'a fost atins și n'a putut fi molipsit de așa zise idei și concepții umanitariste ce maschează — de sigur, fără succes — elemente de slăbire, ba chiar de dezagregare a organismului social și național.

Dascălimea noastră a avut și are și acum de luptat cu grele necazuri și nevoi. Se știe doar că situația ei materială numai strălucită și de invidiat nu este. Cu totul dimpotrivă. Este deajuns, pentru a ne convinge de acest adevăr, să citâm o singură cifră: un absolvent de școală normală, când intră în învățământ, primește ca salariu suma mai prejos decât modestă.

Viața se scumpește, greutățile sporesc, salariul rămâne însă neschimbat.

Se cere multă tărie de suflet și un puternic fond moral, pentru ca un tânăr, care are de susținut un prestigiu în societate, care are nevoi materiale și nevoi morale de satisfăcut și care nevoi n'au cum să fie împlinite cu suma de mai sus, să reziste ispitelor, să nu plece urechia la ademeneli defetiste ci, păstrându-și moralul intact, să continue a rămânea credincios idealurilor, care asigură sănătatea și chezășuesc viitorul unei națiuni.

Ei bine, trebue declarat și proclamat cu un sentiment de îndreptățită bucurie și mulțumire, că învățătorii noștri n'au șovăit în credința lor naționalistă și nu s'au abătut din drumul drept. E un merit ce trebue să li se recunoască bucuros, mai ales că în împrejurările de astăzi, când se simte mai mult decât oricând nevoie de unire și solidaritate națională, faptul capătă o importanță ce este de prisos să fie subliniată.

In ce privește ordinea de zi a congresului, desprindem din ea punctul referitor la rolul învățătorimei în educația tineretului și în educația poporului, precum și punctul referitor la situația școalei primare și la situația morală și materială a învățătorilor.

Anticipând asupra desbaterilor ce urmează să aibă loc și inversând ordinea de zi, ținem să ne ocupăm pe scurt de situația morală și materială a învățătorilor. Aceasta pentru simplul și binecuvântatul motiv că măsura în care învățătorii își vor putea îndeplini marea și atât de importanta chemare de educatori ai tineretului, ce le este încredințat și ai poporului este în strânsă funcțiune de situația în care se vor găsi puși, atât din punctul de vedere moral, cât și din punctul de vedere material.

E drept că, la rându-i, situația morală atârnă în cea mai mare parte de situația materială creată învățătorilor. Sunt însă și alți factori,

(Continuare în pag. 2-a)

„Berliner Boersenzeitung"

despre relațiile dintre Reich și statele neutre din sud-estul Europei

Berna, 8 (Rador). — „Basler Nachrichten" anunță din Berlin că „Berliner Boersenzeitung" se ocupă de relațiile dintre Reich și statele neutre din sud-estul Europei.

Germania, scrie „Berliner Boersenzeitung", n'are nici un interes să se agraveze încordarea locală în sud-est și cu atât mai puțin n'are niciun interes să se producă acolo o explicație armată.

Corespondentul lui „Basler Nachrichten" vede în această atitudine un semn al desinteresării Germaniei față de chestiunile revizionismului ungar.

In ce privește relațiile germano-ungare, cercurile diplomatice din Berlin subliniază lipsa până acum a unei declarații de neutralitate din partea Ungariei.

Aprecieri germane

asupra ostilităților de pe fronturile de est și de vest

Luptele din Polonia.— Ce se petrece pe frontul de vest. — Atacurile submarinelor germane

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 8. — Ultimul comunicat al comandamentului general al armatei germane lasă să se întrevadă că primul capitol al operațiunilor militare din Polonia se apropie de sfârșit.

Ziarele de azi dimineață anunță că măsurile de evacuare a Varșoviei de către autoritățile poloneze s'au terminat, astfel că viitoarele lupte se vor desfășura probabil pe principala linie de rezistență a armatei polone, la est de Varșovia.

*

Cu toate că întreagă atențiune este îndreptată asupra campaniei din Polonia, totuș, interesul opiniei publice a început să se ocupe din ce în ce mult de situația depe frontul de vest.

Asupra situației de acolo presa nu publică nimic.

In cercurile neutre din Berlin, cari au cunoștință de știrile din Londra și Paris despre primele operațiuni militare la granița franco-germană, se pune din ce în ce mai mult întrebarea: ce anume se petrece pe frontul de vest?

La Berlin se neagă că s'ar fi desfășurat lupte pe frontul de vest.

*

Cu totul altfel se desfășură situația în domeniul naval. Numeroase vase germane — numărul exact nu se cunoaște de către cercurile competente germane — au fost scufundate de vasele de război britanice.

In ceeace privește războiul naval, se subliniază că submarinele germane, cari sunt acuzate de englezi că nu respectă regulile războiului naval, cât și celelalte vase de război germane au primit ordine stricte de a respecta neapărat aceste reguli.

Nu se mai vorbește însă, nimic de ordinul dat acum câteva zile ca marina de război germană să se abțină de la orice acțiune militară. Din această cauză, se pare că acest ordin nu mai este în vigoare și că vasele de război germane au acum toată libertatea de acțiune.

*

De altfel, Anglia continuă să fie atacată din cauza blocadei împotriva Germaniei și se subliniază că războiul economic împotriva Reichului este condus de Anglia pe baza pregătirilor începute de acum doi ani, după cum reese chiar din declarațiile britanice.

Acuzația principală a campaniei anti-britanice este că Marea Britanie nu respectă neutralitatea diferitelor state. In această privință se citează o știre a agenției oficiale germane, care anunță că în apropiere de insula Sumatra, în apele teritoriale olandeze, un vapor german a fost atacat de avioane britanice.

*

Un loc însemnat îl ocupă în discuțiile politice-militare problema franctirorilor. Aceasta ,nu din cauza incidentelor dela Bromberg, pe cari cercurile germane la privesc ca „asasinate", ci din cauza atacurilor din zona operațiunilor de război.

Observatori neutri anunță că rezistența populației polone n'a dispărut nici chiar în localitățile ocupate de câteva zile de trupele germane

Pe de altă parte, nu există nici un dubiu că acțiunile, cari nu sunt în concordanță cu regulile de război terestru stabilite la Haga, vor fi combătute de autoritățile germane prin toate mijloacele.

SITUAȚIA INTERNAȚIONALA

Alte state și-au fixat pe ziua de Vineri atitudinea față de conflictul din Europa.

Astfel Guatemala a declarat neutralitatea. Ministerul informațiilor din Londra anunță că toate clasele sociale ale comunității din Jamaica au exprimat public lealismul lor și dorința de a ajuta Anglia în timpul războiului. Președintele adunării consultative a indigenilor din Laos a adresat ministerului Coloniilor franceze un mesagiu de lealism și hotărirea lor de a urma „în orice împrejurări, soarta Franței".

Guvernul provizoriu al Chinei de Nord a proclamat neutralitatea. Deasemenea Afganistanul. Ziarele din Mexic subliniază din nou că statul mexican trebue să păstreze cea mai strictă neutralitate față de conflictul european. Pe de altă parte însă se comunică din Mexico că în cursul banchetului oferit de parlamentari președintelui Cardenas, d. Mamon Beteta vorbind în numele președintelui Republicei, a declarat că Mexicul are intenția să exporte materii prime în țările aflate în luptă „care merită simpatiile Mexicului", invocând ca motiv considerația că Mexicul, nu poate rămâne indiferent atunci când în această luptă este în joc soarta omenirii". Corespondentul agenției „Havas" transmite că această declarație a produs o profundă impresie.

Primul ministru al Egiptului, Al. Maher Pasa, a declarat corespondentului la Cairo al ziarului „Times" că „guvernul Egiptului, împreună cu toți egiptenii, sunt din toată inima alături de Marea Britanie în lupta mare pe care o duce pentru dreptate și salvgardarea libertății". Agenția Reuter anunță că din sursă competentă se declară că prin intrarea în război a Africei de sud și sud-vestul african se găsește „în mod automat" în război cu Germania.

*

Președintele Roosevelt a decretat intrarea în vigoare a acordului între Marea Britanie și Statele Unite cu privire la schimbul de bumbac american contra cauciuc de origină engleză.

Președintele Roosevelt a proclamat situația extraordinară pentru Statele Unite. Proclamația autorizează sporirea imediată a personalului armatei, marinei și gărzii naționale, evacuarea refugiaților americani din Europa, sporirea personalului serviciilor de investigație în materie de spionaj și sabotaj.

*

Presa franceză și cea engleză continuă a arăta că Franța și Marea Britanie vor duce lupta „până la capăt" și că nu poate fi vorba de pace separată.

*

Ministerul informațiilor din Londra anunță că internarea germanilor din Palestina s'a făcut în condițiuni cât mai bune pentru cei internați și că n'au fost supuși acestui regim de cât germanii în vârstă de a purta armele.

Cu începere de Vineri, toți supușii englezi sau străini cari vin la Londra și stau în hoteluri sunt obligați la sosire să completeze un lung chestionar cănd date referitoare la naționalitate, loc de origine, domicilii prezente și anterioare. Cei cari dau date false sunt pasibili de pedepse severe.

Ministerul informațiilor anunță că cu prilejul celei de a patra serie de zboruri de recunoaștere efectuată de aviația britanică deasupra Germaniei, au fost aruncate trei milioane de manifeste către poporul german.

Asociațiile piloților civili englezi au oferit să pună la dispoziția ministerului Aerului aproximativ 1000 piloți.

Ambasadorul Angliei la Haga a exprimat ministrului de externe al Olandei mulțumirile guvernului britanic pentru sprijinul acordat ambasadorului și personalului legației britanice la Berlin, în cursul călătoriei din Germania în Anglia.

O telegramă din Londra anunță că toate reptilele și toți peștii din grădina zoologică a Londrei au fost omorâți de veterinarii acestei instituții. Viața animalelor mari și în deosebi a leilor va fi cruțată în măsura în care va fi posibil să fie hrăniți.

Se mai comunică din Londra că ministrul agriculturii a declarat că introducerea sistemului raților în Anglia pentru anumite alimente nu trebue să neliniștească populația în ce privește procurarea alimentelor. „Introducerea raților — a declarat ministrul — nu înseamnă că alimentele lipsesc. Ea este numai o parte din efortul defensiv al națiunii".

*

Deasemenea se anunță că lordul Perth a luat asupra sa funcțiunile de consilier-șef al publicității pentru străinătate. Sir Fridlater Steward a fost numit director general al ministerului informațiilor.

Ducele și ducesa de Windsor au părăsit Cannes plecând la Londra.

*

Din Ankara se transmite că d. Ismet Inonu, președintele republicei, a primit Vineri în audiență pe d. Masigli, ambasadorul Franței, care i-a transmis un mesagiu personal din partea d-lui Lebrun, prin care președintele republicei franceze îl asigură de satisfacția Franței față de amiciția între cele două țări care în împrejurările actuale „capătă o importanță deosebită. Președintele republicei turcești a rugat pe ambasador să transmită d-lui Lebrun aceleași sentimente din partea Turciei.

Prezidența consiliului de miniștri a publicat un comunicat care prevede pedepse severe contra speculei cu alimente. In acest comunicat se arată că Turcia posedă toate produsele alimentare în cantități suficiente pentru mai bine de un an atât pentru nevoile armatei cât și ale populației civile și că exportul tutulor produselor alimentare a fost interzis.

Se transmite din Ankara că Turcia este acum străbătută în toate direcțiunile de rețelele de cale ferată.

*

Prefectura poliției din Paris a interzis circulația pe străzi a copiilor sub 15 ani cari nu sunt însoțiți de adulți.

150 deputați francezi au fost mobilizați.

Un credit de trei miliarde de franci a fost deschis pentru alocațiile familiilor mobilizaților.

(Continuare în pag. 9-a)

Au fost omorâți

aproape toți peștii și reptilele din grădina zoologică din Londra

Londra, 8 (Rador). — *Aproape toate reptilele și toți peștii din grădina zoologică a Londrei au fost omorâți de veterinarii acestei instituții. Numai câțva pytoni și câțiva pești foarte rari au fost cruțați.*

Viața animalelor mari și în deosebi a leilor, va fi cruțată în măsura în care va fi posibil ca ei să fie hrăniți.

Alte câteva animale rare, între care doi „panda" uriași, doi cimpanzei dresați, două zebre, un struț și doi urangutani au fost trimiși la grădina zoologică din Whipsnade.

Trei miliarde de franci

pentru familiile mobilizaților din Franța

Paris, 8 (Rador). — „Monitorul Oficial" publică decretul prin care se deschide un credit de trei miliarde franci pentru alocațiile familiilor mobilizaților.

Cum vede „Le Temps"

situația de pe cele două fronturi

Paris, 8 (Rador). — „Le Temps" analizează situația, așa cum se prezenta în seara de 7 Septembrie.

„Forțele germane — spune ziarul — sunt stăpâne pe bazinul metalurgic și minier din Silezia Superioară polonă. In regiunea Cracoviei ele se aflau în fața Tarnowului. Mai la nord se bătea înverșunat în jurul Lodzului. Concentrații de elemente motorizate și blindate erau semnalate în regiunea Bromberg și Thorn. Se poate deduce că forțele grupate astfel se pregăteau de o acțiune ofensivă spre sud-est. Scopul acestei ofensive ar fi tăierea liniei Poznan-Varșovia și stabilirea unei legături cu armatele germane plecate din Silezia, care au înaintat spre nord-est și se ciocnesc actualmente de rezistența polonă în regiunea Lodz.

Statul major polon procedează actualmente la regruparea forțelor. Acestea se retrag luptând în fața presiunii germane. Firește, rezistența lor este mai îndârjită în punctele ce trebue menținute pentru a se permite regruparea. Aceasta explică înverșunarea bătăliei dela Lodz. Trupele polone care se bat vitejește în această regiune joacă un dublu rol: cel de ariergardă în direcția Varșovia și cel de flancgardă pentru trupele care evacuiază Poznania, bătând în retragere spre est pentru a ajunge din urmă grosul armatelor mareșalului Smigly Rydz.

Efortul german a dislocat rețeaua apărărilor de frontieră foarte greu de apărat din cauza întinderii frontierei polono-germane. El nu a atins grosul forțelor polone, care rămân în mâna șefului lor.

Pe frontul francez, operațiile au, firește, un caracter diferit. Cele două armate sunt în contact. Și una și alta ocupă însă zone solid fortificate. Până acum, trupele germane par să fi refuzat a da lupta, ceeace a îngăduit francezilor să realizeze mici înaintări. Când vor începe operații mai importante, ele vor avea, evident, înfățișarea războiului de asediu, necesitând punerea în poziție a unui puternic material".

Prima fază a campaniei din Polonia

de R. SEIȘANU

Aplicând principiul economiei forțelor, germanii au organizat cu masse superioare ofensiva lor din Polonia, cu scopul de a obține o decisivă în timpul cel mai scurt cu putință; iar pe frontul occidental se mențin într'o espectativă armată, în dosul liniei fortificate „Siegfried".

In prima fază a campaniei cele două principale grupe de armate germane — dela Nord și Sud-Est — au atacat viguros trupele polone ce apărau zona frontierei care avea o lungime de peste 1400 km. Sub presiunea crescândă a forțelor superioare germane, cu toată rezistența îndârjită ce au opus-o, în diferite sectoare, trupele polone au fost silite să cedeze continuu terenul, regrupându-se și stabilindu-se pe alte poziții; care și acestea au fost câtva timp menținute și apoi părăsite, în vederea unei bătălii pe linia Vistulei.

După câteva zile dela începerea ostilităților germanii au ocupat Coridorul — unde mai rămâsese un detașament polon ce a continuat rezistența în condițiuni eroice — restul Pomeraniei, Poznania, Silezia și o parte din zona de la sud-est, centrală și nord-estică a Poloniei.

Cele două grupe principale de armate germane au căutat să strângă ca într'un clește trupele polone ce se găseau în punga ce o formase frontul între Poznan—Varșovia. Aproape pretutindeni diviziile blindate, cuirasate și mecanizate germane, ajutate de aviația de bombardament, care a reușit să atace și să slăbească centrele vitale și arterele de comunicație ale polonilor, au reușit să disloce dispozitivul defensiv al adversarului, să ușureze înaintarea grosului armatelor și să contribue prin puterea considerabilă a focului lor, la atingerea obiectivelor prevăzute în planul de operațiuni.

După comunicatele germane, încă din cursul zilei de 7 Septembrie operațiile au luat caracterul unei urmăriri; iar, în câteva locuri s'au dat lupte crâncene — în regiunea Torun — Strasburg, Poznan, Lodz, Tarnow, Plonek — No-

(Continuare in pagina 2-a)

Vedere din Varșovia: Palatul Aaszye și Biserica Mântuitorului